

Vlaams
Parlement

vergadering **C32**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 21 oktober 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Vera Jans tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het aanbod aan zorgverblijven in Vlaanderen – 217 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Jan Van Esbroeck tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de vernietiging van Vlaamse en Europese projecten in de Palestijnse gebieden – 120 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over buitenlandse economische missies – 215 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het eerste staatsbezoek van de minister-president aan Nederland – 235 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Marc Hendrickx tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het eerste bezoek van de minister-president aan Nederland – 250 (2014-2015)	16
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de ad-hocbeschermingen en de verhoudingen met eigenaars – 200 (2014-2015)	20
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over archeologie in het decreet Onroerend Erfgoed – 262 (2014-2015)	24

**VRAAG OM UITLEG van mevrouw Vera Jans tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het aanbod aan zorgverblijven in Vlaanderen
– 217 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, in het Vlaams regeerakkoord kunnen we lezen dat Vlaanderen zich wil profileren als een bestemming voor zorgvakanties. Ook dat is een nieuwigheid binnen het toerismebeleid. U geeft zelf ook aan dat als we die doelstelling willen realiseren, we niet alleen goede voornemens moeten hebben, maar ook een aanbod aan zorgverblijven.

Via een persbericht van Toerisme Vlaanderen hebben we vernomen dat er al een subsidiebedrag toegekend is aan vijf zorgtoerismedossiers, net in het kader van het 'Toerisme voor Allen'-beleid. Ik som ze even op: het zorgverblijf Oswald in Sinaai, Hoeve Megusta in Beerse, het zorgverblijf Hooidonk in Zandhoven, Thomasbos van vakantiehuis Fabiola in Maasmechelen en gezondheidscentrum Koninklijke Villa in Oostende. Zij die de verschillende projecten kennen, weten dat het om een grote diversiteit van aanbieders gaat.

U hebt ook al heel duidelijk aangegeven dat u daadwerkelijk wilt dat mensen met een ernstige handicap of met een ernstige chronische ziekte en een zware zorgbehoefte echt wel vakantie kunnen beleven. Wij hebben geleerd uit het verleden dat die specifieke voorzieningen echt wel nodig zijn. Ik ben dan ook blij dat u de capaciteit voor vakanties met zorg wilt uitbreiden.

Positief is ook dat u binnen dit subsidiebeleid voor 'Toerisme voor Allen' ook een aantal ondernemende particulieren betreft als een aantal andere aanbieders vanuit de zorgsector. Diversiteit krijgt alle kansen om zich te bewijzen.

Minister, welke bijkomende beleidsinstrumenten gaat u inzetten om het aanbod aan kwalitatieve zorgverblijven in Vlaanderen te verhogen? Welke partners en actoren zullen worden betrokken bij de uitbouw van dit beleid? Ik hoop van u te vernemen dat het partners en actoren zijn uit de bredere beleidsdomeinen Zorg, Welzijn, Gezondheid. Vindt u het aangewezen om specifieke promotiecampagnes op te zetten om dit nieuwe aanbod te promoten? Zo ja, zult u hiervoor een extra budget toekennen aan Toerisme Vlaanderen?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, in Everbeek is er een initiatief ontwikkeld van toerisme voor mindervaliden. Het is een beetje een voorloper. Het wordt door een eerwaarde pastoor uit Brussel ondersteund, dus alle zegen voor ons. Er is een positieve omgevingsfactor en het is een maatschappelijk waardevol initiatief. Minister, misschien kent u het project omdat het een pilootproject is. Ik sluit me aan bij de vraag om een antwoord te krijgen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil u danken voor de aandacht voor de thematiek. Ik wil niet altijd vooruitlopen op de beleidsnota, maar daarin zit wel de logica vervat

dat ik nog meer werk wil maken van een toerisme zonder drempels. Ik bedoel dan een toerisme met toegankelijkheid in de brede zin: toegankelijkheid voor alle leeftijden, toegankelijkheid voor elke beurs en toegankelijkheid voor mensen met en zonder beperking. Dat zijn drie belangrijke drempels die er vandaag nog zijn.

Wat de drempels voor mensen met een beperking betreft, bouw ik eigenlijk verder op het beleid van minister-president Bourgeois, die met Toerisme Vlaanderen een nieuwe lijn heeft getrokken. In 2007 was er een onderzoeksrapport 'Zorgvakanties in Vlaanderen'. Dat heeft aanleiding gegeven tot heel wat overleg binnen en buiten de sector, zowel in de welzijnssector als in de toeristische sector, en heeft in 2010 geleid tot een projectplan 'Vakantie met zorg'. Sinds 2010 is 'Vakantie met zorg' een thema in het subsidiereglement voor 'Toerisme voor Allen'-verblijven. In het totaal is er hiervoor al 4 miljoen euro subsidie gegeven. Ik heb ook een lijst bij. Op dit ogenblik zijn er minstens vijftien zorgverblijven waar mensen met een zware zorgbehoefte terecht kunnen of binnenkort terecht zullen kunnen. Sommige verblijven worden nog gerenoveerd of gebouwd. In Brakel is er De Kleppe, waarschijnlijk verwijzend naar een eigenschap van de bewoners van de gemeente. (*Gelach*)

In 2010 en in 2011 kreeg De Kleppe 250.000 euro subsidie voor de ombouw van een bestaand gebouw tot een zorgtoeristisch groepsverblijf. Intussen zijn er dus vijftien erkende zorgvakantieverblijven die gespreid over de verschillende jaren in totaal 4 miljoen euro subsidie hebben gekregen.

Wat willen we doen? We willen meer differentiëren in capaciteit en in aanbod. Differentiëren in capaciteit omdat we vooralsnog spreken over grote verblijven, groepsverblijven. We denken ook meer aan kleinere, ook particuliere, initiatieven die we willen ondersteunen en die hun toeristische logies toegankelijk maken voor personen met een beperking.

Bij differentiatie in het zorgaanbod sluit ook het volgende onmiddellijk aan. De vijftien zijn nogal gericht op zwaar zorgbehoevenden. Voordien was er voor hen echt geen aanbod, nu dus wel. We kunnen meer denken aan de meer beperkte zorgvragen, aan de kleinere zorgbehoeften. Daarbij kunnen we voorzien in meer middelen voor zorgtoerisme, maar niet exclusief voor erkende verblijven 'toerisme voor allen', maar ook voor de reguliere logiessector. Net voor de reguliere logiessector is het immers vaak niet rendabel om de nodige investeringen te doen. Bij uitstek daar is een taak weggelegd voor de overheid om een subsidie te verlenen. Zo kunnen we een hefboom realiseren voor een investering die anders niet zou worden gedaan wegens niet rendabel. Op die manier krijgen we een meer inclusief verhaal. Als we spreken over het wegnemen van drempels, ook voor toerisme, moeten we geen toerisme organiseren waarbij de zorgbehoevenden met zijn allen op een beperkt aantal plekken op vakantie kunnen gaan, afgezonderd van alle andere toeristen. We proberen werk te maken van de inclusiviteit door ervoor te zorgen dat ook de reguliere logies toegankelijk worden gemaakt voor mensen met een beperking.

U vroeg naar de betrokkenheid van partners en actoren bij de verdere uitbouw. Op dat vlak hebben we natuurlijk een voorgeschiedenis. We blijven spreken met de zorgverblijven en de zorgdiensten. De zorgdiensten kunnen dikwijls als eerste de noden capteren en de specifieke vragen naar aanpassingen: hoe moet iets aangepast worden voor mensen met bepaalde zorgvragen? Op dat vlak is er trouwens ook overleg met het departement Welzijn en ook dat zullen we voortzetten. Er is ook het lerend netwerk Vakantie met Zorg. Dat bestaat ondertussen twee jaar en de ervaring leert dat het niet evident is om het overleg en het aanbod te organiseren voor heel Vlaanderen. Er wordt gevraagd om meer op lokaal niveau samen te werken met lokale netwerken die efficiënter blijken. Toerisme Vlaanderen is daarom nu al begonnen met samenwerken met het

samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg, de SEL's, omdat die een meer direct antwoord leveren op de vragen. We willen natuurlijk ook de reguliere sector sensibiliseren en ook diets maken dat die kan rekenen op ondersteuning van overheidswege, ook voor de niet-rendabele projecten. Het biedt de sector meer mogelijkheden, zelfs toeristisch-commerciële in functie van exploitatie.

U vroeg naar specifieke promotiecampagnes. U weet dat we moeten besparen, ook op het vlak van de toeristische projecten. Een aparte campagne zit er niet in. Wel is het zo dat nu al specifiek per campagne wordt gewerkt. Ik denk bijvoorbeeld aan het aanbod in het licht van de Eerste Wereldoorlog. Er is steeds in een hoofdstuk voorzien in functie van de toegankelijkheid. Er wordt een specifiek aanbod gedaan, zeker bij de grotere projecten. Zo is er een 48 urenroute voor mensen met een beperking die een probleem hebben met de toegankelijkheid. Er is er ook eentje specifiek gericht op de kindvriendelijkheid, op de toegankelijkheid voor gezinnen met kinderen. Ik wil dit zeker blijven doen, vertrekkend vanuit de logica en het principe om de drempels maximaal weg te werken. Die ambitie heb ik zeker. We moeten hierover echt communiceren. We hebben een uniek aanbod in vergelijking met het buitenland, bijvoorbeeld Frankrijk. We hebben een toeristisch aanbod zonder drempels, maar dat mogen we zeker meer in de markt zetten.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans (CD&V): Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord. Het beleid 'toerisme zonder drempels' en natuurlijk ook het beleid uit het verleden, hebben hun vruchten afgeworpen. In de vijftien zorgverblijven gaan gezinnen op vakantie met heel zwaar gehandicapte kinderen of met kinderen met palliatieve vragen. Het is een bijzonder belangrijk aanbod. Ik vind het dan ook goed dat we hier verder op blijven inzetten.

Ik hoor u vertellen dat u zich ook meer zult richten tot de reguliere logies om daar meer plaats vrij te maken voor personen met een handicap, zij het met een minder grote zorgnood. Dat past perfect in wat wij de 'vermaatschappelijking van de zorg' noemen. De regering vindt het immers heel erg belangrijk dat erop wordt ingezet dat mensen met een handicap, met een zorgvraag of met een psychiatrisch verleden overall op de meest reguliere wijze kunnen gebruikmaken van ons aanbod. Ik ben dus heel blij met uw antwoord.

Het is ook positief dat alles heel goed wordt omkaderd door zinvol overleg onder meer op de eerste lijn.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister, ik heb De Kleppe goed gevolgd toen ik lange tijd burgemeester in Brakel was. Een aantal zaken uit het antwoord treffen me en zijn positief.

Ten eerste is er het feit dat er een minimumverblijf wordt gevraagd aan de andersvaliden. Zo is het niet 'dag in, dag uit', maar is er een zekere stabiliteit.

Ten tweede is het positief dat het inclusief is, niet exclusief voor mindervaliden.

En ten derde wil ik iets opmerken ter ere van degenen die zich er vrijwillig mee bezighouden. Rondom het toekomstig verblijf heeft men een hele omgeving gemaakt. Ik geef u een detail mee. Er worden konijntjes en neerhofdieren getemd zodat ze kunnen worden betast door blinden en door mensen in een rolstoel. Er wordt ook gewerkt met de geuren van de planten in de tuin. Dat alles is al voorbereid. Het is echt merkwaardig wat er allemaal kan gebeuren. Dergelijke initiatieven prijzen we graag aan.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik vergat nog te zeggen dat ik een overzicht heb gemaakt van de vijftien erkende initiatieven. Daarbij is aangeduid wat ze hebben gekregen in welk jaar en waarvoor. Ik zal het ter beschikking stellen van de commissie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Jan Van Esbroeck tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de vernietiging van Vlaamse en Europese projecten in de Palestijnse gebieden – 120 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Minister-president, ik stel deze vraag naar aanleiding van een voorval een aantal weken geleden.

Volgens Oxfam heeft de Israëlische overheid een aantal vernietigingen aangebracht aan een elektriciteitsnet in de Palestijnse gebieden. Zij hadden het over een zeventigtal elektriciteitspalen en 4,5 kilometer elektriciteitsdraad. Zij schatten de opgelopen schade op 55.000 euro. De gesloopte infrastructuur werd, aldus Oxfam, mede tot stand gebracht met middelen uit ons land in het kader van de ontwikkelingssamenwerking.

Het is niet de eerste keer dat Israël overgaat tot de sloop van met buitenlandse middelen gefinancierde infrastructuur. Ook Franse en Italiaanse projecten op de Palestijnse Westoever werden in het verleden vernietigd. De afgelopen jaren werden ook verschillende door Europa gefinancierde ontwikkelingssamenwerkingsprojecten vernield. En dit blijkt ook niet het laatste geval te zijn. Israël zou plannen hebben om ook een kleuterschool die mede met Belgische overheidsmiddelen is gefinancierd, te vernietigen.

Minister-president, ik weet dat de Palestijnse gebieden niet behoren tot de focus van het Vlaamse beleid inzake ontwikkelingssamenwerking. Het Vlaamse beleid in de regio focust eerder op menselijk kapitaal dan op infrastructuur in die gebieden. Vlaanderen ondersteunt het United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) via zogenaamde core funding. Op die manier investeert Vlaanderen wel degelijk rechtstreeks in projecten. Vlaanderen baseert zijn buitenlands beleid op de internationale rechtspraak en schakelt zich in het Europees buitenlands beleid in.

Minister-president, ik heb een aantal vragen over deze recente gebeurtenissen, temeer omdat de dreiging nog niet ophoudt. Hebt u weet van door Vlaanderen gefinancierde projecten die werden vernietigd of die dreigen te worden vernietigd door de Israëlische overheid? Zijn er Europese projecten waar Vlaanderen bij betrokken is? Zijn er projecten van UNRWA die werden of worden bedreigd en waar we dus rechtstreeks of onrechtstreeks bij betrokken zijn? Zo ja, wat zal de Vlaamse Regering daaraan doen? Welke standpunt neemt u daarover in?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp-a): Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Van Esbroeck. Het gaat echter over meer dan projecten op de Westelijke Jordaanoever die worden vernietigd. Ook in de Gazastrook moet er telkens worden heropgebouwd nadat het Israëlische leger is binnengevallen waarbij

infrastructuur zoals ziekenhuizen en scholen grofweg met de grond worden gelijkmaakt. Ook dat wordt in vele gevallen gefinancierd door de Europese Unie.

Minister-president, een aantal weken geleden stelde ik in de commissie zelf een vraag om uitleg over de wapenexport vanuit Vlaanderen naar Israël. Ik vroeg toen naar de houding van de Vlaamse Regering ten opzichte van Israël. U antwoordde daarop dat in het verleden de Vlaamse Regering de nederzettingenpolitiek altijd heeft veroordeeld maar dat deze regering nog geen casus heeft gehad waarin zij stelling heeft moeten nemen. Die casus is er intussen wel. Ik vraag u dan ook heel nadrukkelijk wat het standpunt is van deze Vlaamse Regering ten opzichte van de nederzettingenpolitiek van Israël.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Ik ben al een aantal keren in die gebieden geweest, zowel langs de Israëlische en de Palestijnse kant als in de Gazastrook. Ik heb toen zeer schrijnende situaties gezien. Het gaat niet alleen over zaken die hier al zijn verteld maar ook over scholen die via de Verenigde Naties worden betaald, scholen waar soms projecten met Europees, Belgisch of Vlaams geld lopen, of kleine projecten die met lokale Vlaamse scholen een soort stedenband hebben. Het gaat ook over ziekenhuizen die samenwerkingsakkoorden hebben met Vlaamse universitaire ziekenhuizen zoals Gent en Antwerpen, over materiaal dat blijft staan en kapot wordt gemaakt, waardoor dokters geen medische zorgen meer kunnen toedienen.

We kunnen dit ook opentrekken naar andere zaken. Zo heb ik ter plaatse kunnen zien hoe de luchthaven van Gaza-stad die met hoofdzakelijk Europese middelen, met geld van Vlaanderen is gebouwd, volledig is vernield. Vraag is nu hoe we daarmee omgaan. Oorlog is een vies en vuil ding. Hoe kunnen wij clausules in bestaande contracten invoeren en hoe kunnen we dit eventueel opentrekken naar andere landen waar we overeenkomsten mee hebben? Zijn er clausules voor het geval er vernietigingen worden aangebracht? En in geval van vernietiging van zaken waar Vlaams geld in gestopt is, wordt er dan ook een schadevergoeding gevorderd? Op welke wijze heeft de Europese Unie daar al dan niet de nodige stappen voor gezet? Zijn daarover afspraken gemaakt?

Heeft Vlaanderen in het verleden al garanties gevraagd, opdat er geen vernietigingen meer zouden zijn? Het is niet tolereerbaar dat dit gebeurt, langs welke zijde ook.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, het is zo dat Vlaanderen geen rechtstreekse steun geeft in de gebieden. Zoals sommigen weten, geven we steun via het United Nations Relief and Works Agency (UNRWA) for Palestine Refugees in the Near East. We doen dat met een jaarlijkse steun van 150.000 euro. Dat is het zogenaamde 'core funding', waarover u het al had, mijnheer Van Esbroeck. Het is niet zo dat daar heel concrete Vlaamse projecten zijn zoals een bepaalde school of ziekenhuis.

Collega's, laat me heel duidelijk zijn: dergelijke bewuste vernietigingen zijn in strijd met het humanitair recht. Als dit tot doel heeft om de levensomstandigheden onmogelijk te maken zodat mensen – tussen aanhalingstekens – 'spontaan' zouden vertrekken uit de bezette gebieden, betreft het een schending van het internationaal recht, meer specifiek van het bezettingsrecht. Israël heeft als bezettende macht van de Palestijnse gebieden een aantal rechten en verplichtingen. Die zitten vervat in de Haagse richtlijnen van 1907, de vier Geneefse verdragen van 1949 en enkele bepalingen van het eerste aanvullende protocol bij de Geneefse verdragen van 1977.

De vernietiging van projecten met als doel het onmogelijk maken van de levensomstandigheden in de Palestijnse gebieden schendt onder andere artikel 53 van de Geneefse Conventie IV. Dit artikel stipuleert het verbod op vernieling: "Het is de bezetter verboden om roerende of onroerende goederen die individueel/collectief toebehoren aan particulieren, de Staat, openbare lichamen of sociale of coöperatieve organisaties te vernielen, behoudens in de gevallen waarin militaire operaties een zodanige vernieling noodzakelijk maken." Daarnaast moet een bezetter op basis van artikel 27 de mensenrechten van de bezette personen respecteren, wat onder meer inhoudt dat ze menselijk behandeld dienen te worden. Het is duidelijk dat acties die tot doel hebben om de levensomstandigheden onmogelijk te maken, geen menselijke behandeling uitmaken.

Vorige week nog heb ik twee Palestijnse jongeren ontvangen in het kader van de Zuddag. Zij waren bezig met een theaterproject. U hebt er misschien over gelezen of het gezien op televisie. Ook rond hun infrastructuur waren aanvallen gebeurd. Ze hebben mij verteld dat de helft van de jonge mensen die daar naar het theater komen, gestorven is. Het project is daar ook zeer zwaar door aangetast.

U vraagt verder of er dergelijke EU-projecten zijn waar Vlaanderen bij betrokken is. Het antwoord is neen. Wel is dat zo op indirecte manier. Ook de Europese Unie werkt met core funding. Dat geld komt in grote mate van de lidstaten, los van enkele bedragen die de Unie geeft als eigen middelen. Indirect zijn we er wel bij betrokken, maar ook binnen de EU gaat het dus niet om een of ander alloceerbaar project of infrastructuur, gefinancierd met Vlaamse middelen.

Op uw vraag of er nog plannen bestaan om dergelijke infrastructuur te vernietigen, kan ik uiteraard onmogelijk antwoorden, mijnheer Van Esbroeck.

Zijn er projecten van UNRWA die worden bedreigd? Uit navraag bij UNRWA blijkt dat 118 installaties schade hebben opgelopen, waarvan 83 scholen en 10 gezondheidscentra. Daarnaast werden ook hulpverleningscentra en noodhulpcentra beschadigd. In het verleden heeft UNRWA herhaaldelijk de bedreigingen en bombardementen op UNRWA-projecten veroordeeld. Ook projecten van de Verenigde Naties komen dus onder druk. Daarover heeft UNRWA een persbericht gepubliceerd op 22 juli 2014, waarin het de bombardering van een UNRWA-school in Gaza veroordeelt. De school bood onderdak aan honderden Palestijnse vluchtelingen.

Wij hebben ons geschaard achter het Europese standpunt. We scharen ons achter de stelling dat het internationaal recht moeten worden gerespecteerd, waarbij Israël wordt opgeroepen om de verplichtingen ten aanzien van de levenscondities van de Palestijnse bevolking te respecteren.

Uiteraard gaan wij verder met core funding, maar het is zeer bitter. Het is ook niet de eerste keer dat we vaststellen dat infrastructuur voor projecten die zijn uitgebouwd met internationale middelen, van de VN zoals in dit geval, van de EU of van andere donoren, wordt vernield. Daarna moeten er opnieuw internationale middelen worden gemobiliseerd om de – toch wel – levensnoodzakelijke infrastructuur weer op te bouwen. Zo geraak je niet vooruit.

Zo wordt het conflict niet opgelost, integendeel, elk bombardement creëert bij betrokken jonge mensen opnieuw gevoelens van woede, bitterheid en haat. Ik ontmoet nochtans veel mensen – soms van beide kanten, want er zijn ook mooie voorbeelden van samenwerking – die niets liever vragen dan in vrede met elkaar samen te leven. De tweestatenoplossing is de oplossing, zeggen ze. Maar we stellen vast dat het op dat vlak al heel lang niet meer vooruit gaat.

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Dank u voor uw antwoord, minister-president. Ik ben verheugd dat we als Vlaamse Regering blijven inzetten via core funding op deze opbouw. De Vlaamse Regering waakt binnen de organisaties over wat er met het geld gebeurt en laat dus ook haar stem horen als er zaken niet kunnen. Dat verheugt me ook. We moeten waakzaam blijven. We mogen niet zomaar stappen in dingen waarvan we geen weet of kennis hebben. Ik vind het enorm belangrijk dat de Vlaamse Regering deze situaties van nabij opvolgt en zeer alert blijft binnen die organisaties, om daarop te reageren.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Verstreken, er zijn natuurlijk geen clausules ingebouwd in dit geval. We moeten geen vrijwaringsclausule inschrijven in onze funding van UNRWA of van de EU. Wij gaan ervan uit dat zij die middelen goed besteden en dat is ook zo.

Ik heb vastgesteld dat de federale overheid – die uiteraard ook geen clausules had, want het gaat om doneren op Palestijns grondgebied – gezegd heeft dat ze een schadevergoeding zal vragen aan Israël, omdat de projecten vernield zijn. Dat ging over elektriciteitsleidingen en voorzieningen.

Uiteraard hoeven wij geen clause in te bouwen. Je kunt het burgerlijk recht laten spelen en het algemene internationale privaatrecht. Er is schade aangericht en er zijn projecten vernield, dan kun je vragen om daarvoor te worden vergoed. Maar, zoals gezegd, zijn wij geen rechtstreekse investeerder van de infrastructuur.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Ik wil mijn vraag herhalen of deze Vlaamse Regering de nederzettingenpolitiek van Israël veroordeelt, zeker in het licht van eventuele toekomstige handelsmissies en economische banden tussen Vlaanderen en Israël.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik denk dat ik dat al gezegd heb. Er is geen enkel misverstand over mogelijk. Wij scharen ons volledig achter de standpunten van de VN, die heel klaar en duidelijk zijn. De politiek van de illegale nederzettingen wordt veroordeeld in internationale resoluties. Ik weet niet uit het hoofd welke, misschien collega's in de zaal wel. *(Opmerkingen)*

Laat er geen enkel twijfel over bestaan dat we de overtredingen daarvan ten stelligste veroordelen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Bedankt voor uw antwoord, minister. Het doet deugd te horen dat Vlaanderen blijft samenwerken met UNWRA, die daar trouwens fantastisch werk levert. Ik denk aan klinieken, de opbouw van scholen, speelpleinwerkingen, jeugdbewegingen. Het is menselijk werk in zeer moeilijke omstandigheden. Die zaken geven toch een beetje hoop voor de toekomst aan de Palestijnse kant.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over buitenlandse economische missies
– 215 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister-president, mijn vraag gaat over een van de kerntaken van de Vlaamse overheid, namelijk het actief voeren van een gerichte Vlaamse economische diplomatie. Dagelijks wordt er ter ondersteuning van de Vlaamse economie actief aan economische diplomatie gedaan door het uitgebreide buitenlandse netwerk van Flanders Investment & Trade (F.I.T.). Alle contacten die worden gelegd in functie van het actief opsporen van opportuniteiten voor Vlaamse bedrijven, sectoren, clusters en strategische onderzoekscentra en in functie van het aantrekken van potentiële investeerders, zijn gericht op het versterken van het Vlaamse economisch weefsel en het creëren van tewerkstelling en welvaart in Vlaanderen.

In dat kader neemt de Vlaamse Regering onder meer deel aan prinselijke missies georganiseerd door het federale Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH). Ondernemers en ondernemersorganisaties als UNIZO en het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) benadrukken herhaaldelijk dat het belang van dergelijke missies, zij het van F.I.T., zij het van het ABH, niet mag worden onderschat.

Op de handelsmissies naar het buitenland sluiten Belgische bedrijven vaak nieuwe contracten af met buitenlandse partners. Voor een bepaalde groep kmo's vormen die handelsmissies een belangrijk onderdeel van hun exportstrategie. Het zorgt ervoor dat men meer kan exporteren en zeker naar markten die anders gesloten blijven. Ondernemingen vinden het ook belangrijk dat er een lid van de koninklijke familie aanwezig is bij die handelsmissies. Het is gewoon een feit dat de koninklijke familie deuren opent die anders gesloten blijven, dat er gemakkelijker en ook op een hoger niveau contacten mogelijk zijn.

In het regeerakkoord lezen we dat de prinselijke zendingen aanvullend dienen te zijn aan de economische zendingen van F.I.T. en dat ze een meerwaarde moeten betekenen voor onze bedrijven. Het aantal zendingen met het ABH wordt, in deze optiek, gehalveerd tot twee per jaar.

Minister-president, kunt u uw reisschema voor het komende jaar weergeven? Welke economische zendingen van F.I.T. worden gepland en welke zendingen met het ABH? Deelt u de mening van de zelfstandigenorganisaties dat een prinselijke aanwezigheid een bewezen meerwaarde biedt aan een economische missie?

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Collega's, over het ABH heb ik in het verleden al veel opmerkingen gemaakt, en ik ben niet van plan om dat deze legislatuur anders te doen. Over dat agentschap valt natuurlijk wel wat te zeggen.

Het spreekt voor zich dat buitenlandse economische missies als dusdanig een belangrijk instrument zijn en zeer nuttig zijn. Daar gaat het dus niet over. Waar het wel over gaat, collega's, is dat sinds het Lambermontakkoord de bevoegdheid is overgeheveld naar de gewesten. Daarom is in 1990 het Agence wallonne à

l'Exportation et aux Investissements étrangers (AWEX) opgericht en het jaar daarop F.I.T. en Brussels Invest & Export.

Ongelukkigerwijze, collega's, heeft men geen schoon schip gemaakt door de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel (BDBH) op te doeken. Nee, men vond het nodig om een nieuwe structuur in het leven te roepen, het ABH, met drie opdrachten: gezamenlijke handelsmissies, documentatie verzamelen en – heel vaag – taken van gezamenlijk belang. Collega's die hier al wat langer zijn, weten dat er minstens in deze commissie wat smalend is gedaan over die structuur. Er werd in termen over gesproken als "veredelde bezigheidstherapie voor de troonsopvolger" of "het reisbureau van de prins", trouwens door collega's van verschillende partijen.

Het is wel een bezigheidstherapie, collega's, waarvoor een veertigtal mensen nodig zijn. Men heeft een maximumbezetting van vijftig. Momenteel zijn veertig mensen geëngageerd om de activiteiten te doen, waarover ook vandaag in de media wordt bericht.

Er is nog meer kritiek te geven. Het ABH is een structuur waaraan Vlaanderen proportioneel financieel veel meer bijdraagt dan de andere gewesten, maar Vlaanderen wordt helemaal niet vertegenwoordigd a rato van zijn financiële bijdrage, noch a rato van het aandeel van Vlaanderen in het geheel van de Belgische export.

Mevrouw Fournier, u hebt de charme van uw jeugdige leeftijd. U was er niet bij toen het hier in 2002 ter sprake kwam. Maar ook uw fractie heeft daar toen tegen gestemd. Niemand minder dan Luc Van den Brande zei op 8 mei 2007 in deze commissie, en ik citeer: "Het Agentschap voor Buitenlandse handel is in wezen een relik van de voormalige BDBH. Bij het nut van de instelling kunnen inderdaad vraagtekens worden geplaatst. Ik zag meer heil in een centrale statistische gegevensbank ten dienste van de gewesten. Er zal uiteindelijk schoon schip moeten gemaakt worden."

In deze commissie werd er bovendien ook van uitgegaan dat er soort uitdoofscenario was, dat de prins ooit wel eens koning zou worden en dat men dat agentschap zou laten uitdoven en opdoeken. Zo gebeurde het niet: de prins werd koning en de koning drong erop aan om erevoorzitter van het agentschap te blijven en de koning stuurde telkens, nu al voor de vierde keer, zijn zus mee op buitenlandse missie.

Laten we toch een beetje de koekjesdozenromantiek verlaten en onze eigen intelligentie niet onderschatten. Ik heb daarnet op tv de beelden gezien van de missie van 240 mensen die ergens voor een paar dagen neerstreken. Denkt u nu, in alle ernst, dat het feit dat 240 mensen ergens een paar dagen zijn, meteen als effect heeft dat er tientallen contracten uit de lucht vallen? Dat gelooft toch niemand. Wat er wel gebeurt, is dat men voor een aantal zaken die voorliggen of die bijna afgerond zijn, wacht tot de missie om de contracten te finaliseren. Wat er wel gebeurt, is dat er een aantal interessante contacten worden gelegd.

Opent de aanwezigheid van een lid van de koninklijke familie, deuren? Mocht dat zo zijn, dan zouden we een gigantisch concurrentievoordeel hebben op Duitsland, Frankrijk, Italië die helaas niet het voordeel van een vorstenhuis hebben dat blijkbaar extra deuren kan openen.

Als zou blijken dat de mensen van het huis van Saksen-Coburg de pincode hebben om extra deuren te openen, dan mogen ze die ook ten dienste stellen van de instellingen – en dat is de kern voor mij – die daarvoor bevoegd zijn. In januari 2004 werd in het Vlaams Parlement met een brede meerderheid een met redenen omklede motie goedgekeurd waarin de Vlaamse Regering werd gevraagd

om de aanwezigheid van een lid van de koninklijke familie bij gewestelijke acties en zendingen die los staan van het agentschap te bevorderen, indien die aanwezigheid nuttig wordt geacht om Vlaanderen beter te positioneren.

Dat is de essentie van de zaak. Nu is er een versnippering, zijn er wrijvingen. Ik mag toch het standpunt van mijn fractie geven. We zullen meteen horen wat de minister-president erover denkt. *(Opmerkingen van de heer Johan Verstreken)*

Collega, u bent verbaasd. *(Opmerkingen van de heer Johan Verstreken)*

U bent niet verbaasd. Als de versnippering, de wrijvingen, de conflicten die zo vaak aan bod zijn geweest in het Vlaams Parlement en die contraproductief zijn en complete tijdverspilling zijn, mochten stoppen, dan zouden we een ongelooflijke stap vooruitzetten.

Minister-president, er is ook nog de rol die de federale overheid op dit terrein tracht te spelen. Ik heb daarover een vraag klaar die ik vandaag of morgen zal indienen en wellicht op een volgende commissievergadering aan bod zal komen.

De voorzitter: Collega's, laat ons proberen om het betoog beknopt te houden, en dit is geen opmerking specifiek aan de heer Van Overmeire.

Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, ik vind het een zeer terechte vraag van mevrouw Fournier. Ik stel tot mijn grote verbazing al een eerste barst in de meerderheid vast. Ik ben benieuwd naar wat de minister-president zal antwoorden.

Ik heb vooral de Vlaamse kmo's voor ogen, de draaiende motor van onze economie. We moeten alles doen om ze te ondersteunen. Het economisch beleid, intussen een bevoegdheid van minister Muyters, heeft daar heel veel maatregelen voor. Deze regering heeft in het regeerakkoord al verschillende zaken aangekondigd, evenals in het federale akkoord waar u ook tot de meerderheid behoort. We willen bedrijven ondersteunen en ik ben het daarmee eens tot op zekere hoogte, want het is heel belangrijk voor de kmo's.

Vorige week voerden we een debat over de problematiek van de kredietverlening aan kmo's. Het beleid, vooral de huidige meerderheid, luistert heel veel naar wat van UNIZO en het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) komt. Ik stel tot mijn grote verbazing vast dat UNIZO en Voka niet alleen wat vraagtekens hebben. Als je de persartikels even leest: 'UNIZO pikt halvering prinselijke handelsmissies niet', die pikt dat niet en die pikt dat niet. Ik vraag me af waarom we nu niet naar UNIZO luisteren, want de huidige meerderheid doet dat altijd.

Wat ik nu vooral belangrijk vind, is dat UNIZO nu aankaat dat de bedrijven, vooral de kmo's, dit onmiddellijk zullen voelen en zullen merken in hun cijfers. Minister-president, hoe denkt u dat te kunnen ondervangen met andere maatregelen? Hoe gaat u de halvering compenseren?

Er worden missies georganiseerd door de federale overheid, door de Vlaamse overheid en samenwerking is nodig, maar er zijn ook nog andere instanties die handelsmissies ondernemen. Ik denk bijvoorbeeld aan de laatste missie van de burgemeester van Antwerpen, de heer De Wever, die samen met de havenschepen een handelsmissie naar Shanghai heeft gedaan. In hoever is er samenwerking mogelijk om te clusteren en samen te werken om voor onze eigen Vlaamse kmo's het maximum uit de handelsmissie te halen?

Wat doen we met de decreten die we krijgen vanuit UNIZO en Voka? Hoe zult u proberen meer output te verkrijgen door samen te werken met de federale overheid, maar ook met de grote steden en de havens?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Minister-president, ik heb een feitelijk juridische vraag voor u over het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Heb ik het goed voor dat het een interfederaal agentschap is en dat het geen Belgisch federaal agentschap is? Als ik de tirade van mijn collega hoor, werkt het federaal niet en moet het door Vlaanderen gedaan worden. Maar als het om een interfederaal agentschap gaat, gaat het om de uitvoering door Vlaanderen van iets wat in dit parlement is beslist. Het is dan een kritiek op Vlaanderen en geen kritiek op België.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, ik begin met een antwoord te geven op de vraag van mevrouw Fournier met betrekking tot mijn reisschema voor het komende jaar. Het is een voorlopig reisschema voor economische zendingen en missies. Het ziet er als volgt uit. Op 22 oktober 2014, morgen, ga ik naar het salon international d'alimentations in Parijs. Van 26 tot 28 oktober is er een economische handelsmissie naar Singapore, georganiseerd door het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Van 21 tot 24 januari 2015 is er de jaarvergadering van het Wereld Economisch Forum in Davos. Van 2 tot 5 maart 2015 is er het Mobile World Congres in Barcelona. Van 3 tot 10 oktober zijn er de Vlaamse dagen op de Wereldtentoonstelling in Milaan. In het tweede semester van 2015 – straks komt daar een vraag over – heb ik een principiële afspraak met collega Rutten om opnieuw een Vlaams-Nederlandse economische missie te doen. Het is een voorlopig schema dat nog moet worden aangevuld.

Mevrouw Fournier, u focust op de prinselijke aanwezigheid, terwijl het regeerakkoord met geen woord rept over de prinselijke aanwezigheid. Er is inderdaad een resolutie van het Vlaams Parlement die zegt dat prinses mee kunnen gaan met Vlaamse missies. Het regeerakkoord heeft het over de halvering van de missies van het Agentschap voor Buitenlandse Handel waar we aan deelnemen. Dat is iets anders dan de prinselijke missies. Wat mij betreft, staat het de prinses vrij om, daar waar het meerwaarde biedt, mee te gaan met de zendingen die wij organiseren of die worden georganiseerd in samenwerking met bijvoorbeeld de stad Antwerpen. Dat mag heel duidelijk zijn.

Zoals de heer Van Overmeire zei, gaat het over een bevoegdheidsverdeling. De bevoegdheid voor buitenlandse handel is een bevoegdheid van de deelstaten en dat is al heel lang zo. Er is een steeds terugkerend proces van discussies geweest met inderdaad, mijnheer Vanbesien, het ontstaan van een sui generis-instelling op basis van een akkoord. Wij hebben nu gezegd om dat af te bouwen en te beperken tot twee buitenlandse missies.

UNIZO zegt – want ik weet waarop UNIZO zich baseert, namelijk op een studie van mevrouw Desmet – dat er een bewezen meerwaarde is, maar ik heb die bewezen meerwaarde eigenlijk nog niet gezien. Ik weet niet of u bewijzen aanbrengt. Ik weet niet of u de thesis van mevrouw Desmet hebt gelezen. Ze is heel voorzichtig in het formuleren van haar eindconclusies. Het zijn ook maar voorlopige conclusies. Ze heeft trouwens ook maar een onderzoek gedaan over vier missies, alleen naar BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India, China) en met een zeer lage graad van respons (18,78 procent van de deelnemers). Zij is inderdaad voorzichtig positief. Ze zegt: "Uit het onderzoek van deze masterproef volgen indicaties waaruit met de nodige voorzichtigheid kan worden geconcludeerd dat de prinselijke handelsmissies inderdaad aan de verwachtingen

voldoen en zowel een positieve impact hebben op de Belgische export als een meerwaarde betekenen voor de deelnemende ondernemingen in het streven naar hun beoogde resultaten.”

U zult me niet horen zeggen dat de prinselijke aanwezigheid in een aantal landen geen meerwaarde kan zijn. Ik heb ook gezegd dat onze missies daar ook voor open staan. Ik denk dat dit bij uitstek – maar ik ben geen ervaringsdeskundige – het geval is, zeker in landen waar monarchieën of emiraten zijn die ook macht hebben en dat dit een bijdrage kan zijn. Ik wil toch ook meteen zeggen dat het succes van onze buitenlandse handel afhankelijk is van veel meer factoren dan enkel de missies die vaak de consecratie zijn – als ik die term mag gebruiken – van heel lang intens voorbereidend werk. Het is niet zo dat plots het manna uit de hemel neerdaalt en dat er volop contracten worden getekend. U weet allemaal welk voorbereidend werk er aan te pas komt en hoeveel individuele bezoeken er zijn van bedrijven, samen met onze VLEV'ers (Vlaamse economische vertegenwoordiger), om prospectie te doen en om de markt te verkennen. Het is allemaal heel belangrijk. Ik kan u zeggen dat het actieprogramma van Flanders Investment & Trade voor het jaar 2015 in zijn totaliteit tachtig van die buitenlandse missies omvat. Het gaat over beursdeelnames, over uitnodigingsacties en over 26 groepszakenreizen waarvan er in het verleden 4 deel uitmaakten van missies met het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Het is duidelijk dat de klemtoon van die handelsmissies niet ligt op de missies van het Agentschap voor Buitenlandse Handel, maar dat er veel meer zijn.

Ik heb nog geen ervaring met die buitenlandse missies, maar ik heb wel al heel veel contacten gehad met bedrijven en bedrijfsorganisaties die deelnemen en zij drukken hun grote tevredenheid uit over het werk van F.I.T. en van de VLEV'ers. Er is een tevredenheidsgraad van 85 procent of meer. Ik wil toch beklemtonen dat hieraan natuurlijk heel veel individuele contacten voorafgaan. Het is zo dat die bedrijven heel vaak ter plekke gaan, dat ze begeleid worden door de VLEV'ers en dat dit ertoe leidt dat er contacten worden gelegd. Er kan nog veel meer gebeuren door een exportstrategie in te bouwen, ook bij jonge bedrijven en starters. Bij de beleidsnota zullen we dit kunnen bespreken. Met F.I.T. is afgesproken om een aantal focussen te ontwikkelen op dat vlak om – we doen het al goed, maar we mogen niet zelfgenoegzaam zijn – het nog beter te doen.

Het regeerakkoord heeft het dus niet over koninklijke of prinselijke missies, maar heeft het over de missies van het Agentschap voor Buitenlandse Handel die een bevoegdheid van de deelstaten zijn.

Ik wil nog beklemtonen dat het slagen van de acties veel afhangt van het werk dat F.I.T. doet en dat onze VLEV'ers doen, maar dat het ook rechtstreeks afhankelijk is van de kwaliteit van de producten en diensten die wij exporteren en van de verhouding prijs/kwaliteit. Het is in de eerste plaats een pluim voor onze bedrijven. Ik zie vaak prachtige voorbeelden, ook van jonge mensen die buitengaats gaan met een branie, met een zelfverzekerdheid die schitterend is. Ze slagen ook in hun opzet en dat kan natuurlijk maar omdat ze met goede producten komen, omdat ze iets aanbieden dat het verschil kan maken of waarmee een betere dienstverlening kan worden bereikt.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord, maar ik zou me eerst willen richten tot de heer Van Overmeire.

Mijnheer Van Overmeire, ik vraag me af wat ik verkeerd heb gevraagd. Net zoals mevrouw Turan heb ik naar aanleiding van een persbericht van UNIZO en het VBO een open vraag gesteld aan de minister-president. Ik vroeg naar zijn visie en naar zijn buitenlands programma. Ik ben ervan overtuigd dat ik noch het ABH

noch de prinselijke missies verdedigd heb, tenzij ik mij totaal verkeerd heb uitgedrukt.

Mijn vraag was gewoon de volgende. Als wij bericht of opmerkingen krijgen vanuit UNIZO of bepaalde werkgevers- of werknemersorganisaties is het onze taak om tekst en uitleg te vragen en om eventueel ook te vragen naar alternatieven. Misschien zijn er andere initiatieven die de minister-president kan nemen om de kleinere kmo's – want het is over de kleinere dat UNIZO spreekt – de mogelijkheid te bieden om met de buitenlandse investeerders in aanraking te komen. Dat is het enige dat ik met de vraag bedoelde.

Ik dank de minister-president bij dezen voor zijn open antwoord dat in mijn ogen positief was en niet agressief, zoals ik bij u ondervond.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Goede collega Fournier, het was absoluut niet mijn bedoeling om ook maar de allerlaagste graad van agressiviteit tot u te richten. Alleen kan ik het niet laten om er een zekere emotionaliteit in te steken – gelukkig zijn we niet allemaal robots.

Ik begrijp immers iets niet, ook niet van de verdedigers van de Belgische federatie. Er is een bevoegdheidsverdeling. Degenen die de Belgische federatie verdedigen, zouden net degenen moeten zijn die zeggen dat we ons aan die bevoegdheidsverdeling moeten houden. *(Opmerkingen van de heer Wouter Vanbesien)*

Mijnheer Vanbesien, een volgende keer zullen we het hebben over de economische raadgevers, dan is dat wel federaal.

Ik heb nog een belangrijke overweging die ik aan de collega's wil meegeven. Wanneer Vlaanderen samen met Nederland een gemeenschappelijke economische missie organiseert, dan doen we dat gewoon. Er zijn twee structuren en die beslissen om het gewoon te doen. Wanneer Vlaanderen, Wallonië en Brussel iets samen organiseren is er blijkbaar een structuur nodig met permanent veertig personeelsleden om hetzelfde type missies te organiseren. En dan moeten we ons toch eens afvragen of dat efficiënt en nuttig is en of we dezelfde middelen niet beter op een andere manier meer ten dienste van de kmo's kunnen besteden, zoals UNIZO en het VBO vragen.

Ik ben blij, mevrouw Fournier, dat we uiteindelijk op hetzelfde uitkomen: de behartiging van de belangen van de Vlaamse kmo's.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Dat heb ik nu ook weer niet gezegd. Ik heb gezegd dat ik noch het agentschap noch de missies verdedigd heb.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Voorzitter, ik ben blij dat de meerderheid elkaar terug kan vinden.

Ik ben vooral benieuwd, minister-president, naar het multiplicatoreffect door samenwerking met andere initiatiefnemers zoals de haven en grootsteden. We hebben uw agenda nu gezien, maar daar valt ook meerwaarde te creëren. In buitenlandse missies kan adellijk bloed of een andere politieke vorm beter deuren openen, maar ook samenwerking kan een meerwaarde creëren.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik was vergeten om op die vraag te antwoorden, mijn excuses. Missies zoals die van de stad en de haven van Antwerpen of van de havens gezamenlijk verlopen in samenwerking met F.I.T. en krijgen dus ook de volle ondersteuning. Het is evident dat er synergieën zijn, dat er wordt samengewerkt.

De heer Rik Daems (Open Vld): Ik wil ook iets meedelen ten behoeve van de commissie opdat u dit niet als verkeerd zou ervaren. Ik ben ook nog senator en men heeft ons gevraagd om voorstellen van informatieverlagen te doen. Ik heb daar in tempore non suspecto, dus voor uw vraag, een voorstel gedaan tot informatieverlag over buitenlandse handel in relatie tussen regio's en de federale overheid, maar ook omgekeerd tussen het provinciale en het stedelijke niveau. Ik geef u dit maar mee zodat u achteraf niet denkt dat u deze vraag daarover eerst hebt ingediend. Het voorstel werd al ingediend in tempore non suspecto.

Ik zal mijn mening ter zake ook heel duidelijk ventileren wanneer de begroting ter sprake komt, mijnheer Van Overmeire, want ik heb ter zake wel enige ervaring. En mijn mening zou soms verrassend in andere richtingen kunnen gaan dan u allen vermoedt. (*Rumoer*)

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het eerste staatsbezoek van de minister-president aan Nederland – 235 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van de heer Marc Hendrickx tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het eerste bezoek van de minister-president aan Nederland – 250 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, minister-president, collega's, de banden tussen Vlaanderen en Nederland zijn heel goed en op heel veel terreinen zelfs optimaal. De vorige regering heeft er sterk op ingezet en ook deze regering gaat verder op de ingeslagen weg.

Een van de innovaties van de vorige legislatuur was het gezamenlijke buitenlandse bezoek in het licht van een handelsmissie van de ministers-presidenten Rutte en Peeters naar Texas. Die samenwerking wordt verder doorgetrokken, alleen weten we nog niet waar naartoe.

Vorige week stonden heel wat thema's op de agenda in het Catshuis. Over een aantal van die dossiers wilde ik u bevragen. Wat is er juist besproken en welke vooruitgang werd er geboekt? Op zich is het heel goed om contacten te leggen, warm te houden en te versterken, maar de vraag is natuurlijk wat de uitkomst is van deze investering in tijd en in middelen.

Mijn eerste vraag gaat over de gezamenlijke handelsmissies van de beide ministers-presidenten. Kan er al een tip van de sluier worden gelicht over de volgende bestemming of is dit om bepaalde redenen nog vertrouwelijk? Hoe wordt deze missie voorbereid? Hoe kunnen kmo's en anderen er optimaal gebruik

van maken? Hoe kunnen ze ervoor zorgen dat hun mogelijkheden er volop kunnen worden uitgespeeld?

Mijn tweede vraag betreft een oud dossier, als ik me niet vergis, dateert het verdrag erover al van de 19e eeuw. Ik heb het over de IJzeren Rijn, want het is nog steeds een probleem om die opnieuw te activeren. Soms zijn er interne problemen, met de federale overheid of met de NMBS. Soms zijn er problemen met Nederland en Duitsland. Wat is hierover concreet met Nederland afgesproken? Werden nieuwe of bijkomende afspraken gemaakt? Zijn er nieuwe evoluties in dit te lang aanslepende dossier?

Een belangrijk dossier voor de Vlaamse infrastructuur, voor onze ontsluiting, is de nieuwe sluis op het kanaal Gent-Terneuzen. In het verleden werden al afspraken gemaakt over cofinanciering, maar ik heb begrepen dat er ook nog een verdrag tot stand moet komen. Wat is de stand van zaken? Zijn er nieuwe elementen? Komen we al dichterbij het noodzakelijke verdrag?

Het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland bestaat weldra twintig jaar. Dat is een reden om te vieren en om er inhoud aan te geven, om het te evalueren en om vooruit te kijken. Hoe wordt dit voorbereid?

Als u me toestaat, heb ik nog een extra vraag. Is er ook gesproken over het Nederlandse consulaat-generaal in Antwerpen? Dat blijft bestaan en zal zich verder concentreren op economische banden, op havensamenwerking en op culturele activiteiten. Maar het zou zijn consulaire afdeling voor de Nederlandse staatsburgers, die toch talrijk in Antwerpen wonen, sluiten. Al die mensen zouden daardoor naar een grensgemeente moeten gaan voor een aantal documenten, in het bijzonder voor hun reisdocumenten. Is dit ter sprake gekomen?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, mijn vragen lopen gelijk met die van onze heel gewaardeerde collega Kennes.

Het heeft een enorme symbolische waarde dat u als onze minister-president voor het eerste buitenlandse bezoek, voor het eerste bezoek aan een buurland, net Nederland uitkiest. In het verleden hebben we met minister-president Peeters belangrijke stappen gezet. Ik ben ervan overtuigd dat u dezelfde weg wilt opgaan of zelfs nog verder wilt gaan.

Ik vraag u daarom om een korte toelichting bij die eerste ontmoeting. Welke afspraken werden er gemaakt? Op welke terreinen zal worden ingezet? Hoe zal deze samenwerking vorm krijgen?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, dames en heren, deze vragen vereisen eerst een kleine toelichting. De sfeer waarin de ontmoeting verliep, was heel direct en heel hartelijk. Vanuit mijn vorig leven heb ik wat ervaring met buitenlandse contacten en ik moet zeggen dat Mark Rutte mij verbaasd heeft door zijn directheid en de heel goede sfeer, al van bij de start van de ontmoeting. Naar mijn smaak is het een doorleefd partnerschap. We hebben allebei het belang van de Delta goed omschreven en benadrukt. We hebben natuurlijk samen de band met Noordrijn-Westfalen. Binnen de Europese constructie is dit een gouden driehoek die van uitzonderlijk groot belang is, ook voor onze logistieke toekomst.

Het gesprek is goed verlopen, het ging over een aantal punten, ook over infrastructuurdossiers. Ik kom er nog op terug, want daarover werden concrete

vragen gesteld door de heer Kennes. Ook het culturele aspect is aan bod gekomen en ik ga straks in op de heel concrete vraag over 20 jaar Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. We zijn ook breder gegaan. We hebben nog eens gewezen op het belang van het gezamenlijk gastheerschap van de Frankfurter Buchmesse in 2016, waar we een groot momentum van willen maken. Ik heb ook gewezen op de herdenking 1815 die in Vlaanderen niet ongemerkt voorbij zal gaan. Er is een resolutie goedgekeurd in de vorige periode op voorstel van toenmalig collega Sas van Rouveroj om in 2015 op een gepaste manier over te gaan op een herdenking.

Het klopt, mijnheer Hendrickx, dat deze ontmoeting past in wat we stilaan een traditie van ontmoetingen tussen Vlaanderen en Nederland kunnen noemen. Destijds, toen ik buitenlandminister was, zijn minister-president Letermé en ikzelf ermee begonnen. Er was toen een top in Vlaanderen en een top in Nederland. In de vorige periode onder mijn voorganger Kris Peeters, is deze traditie voortgezet met een extra dimensie buitenlandse handel.

Mijnheer Kennes, ik kom tot de concrete vragen. De eerste vraag gaat over de handelsmissie. We hebben inderdaad het principe benadrukt. Er is nog geen land bekendgemaakt omdat er nog een paar landen mogelijk zijn. Er is geen discussie over en er is niets geheimzinnigs mee gemoeid, maar er wordt nog door de Nederlandse en Vlaamse diensten bekeken waar we het meeste belang bij hebben. U weet dat in de vorige missie de chemiecluster een heel grote belangstelling aan de dag heeft gelegd. Wat mij betreft, gaan we als het enigszins kan, ook de richting uit waar dit aspect, natuurlijk naast andere, aan bod kan komen. Ik had voorgesteld dat de missie zou plaatsvinden begin 2015, maar er zijn in Nederland op 18 maart verkiezingen voor de Provinciale Staten. Collega Rutte heeft voorgesteld om de missie daarna te laten plaatsvinden: in de vroege zomer en niet in de periode voorafgaand aan die verkiezingen.

De IJzeren Rijn is inderdaad ook aan bod gekomen. De minister-president van Nederland heeft mij aangenaam verrast. Het is een dossier waar Nederland geen direct belang bij heeft. Het is van heel groot belang voor de ontsluiting van de haven van Antwerpen. Zijn positieve respons is mij bijzonder opgevallen.

Ik heb eigenlijk voorgesteld, ingaand op een idee dat leeft bij het Gemeentelijk Havenbedrijf in Antwerpen, dat Nederland, Noordrijn-Westfalen en wijzelf een gemeenschappelijke studie zouden maken waarin we alle aspecten onder de loep nemen, en dat daar misschien een gezamenlijke taskforce voor zou worden opgericht. Dat voorstel is goed ontvangen. Ik heb binnenkort een ontmoeting met Hannelore Kraft, minister-president van Noordrijn-Westfalen. Minister Weyts heeft ook een ontmoeting met zijn collega, Michael Groschek, minister bevoegd voor openbare werken en mobiliteit in Noordrijn-Westfalen. Het is de bedoeling om vaart te zetten achter dat dossier. Noordrijn-Westfalen is sterk vragende partij om die verbinding te hebben met de Antwerpse haven over het spoor, alleen wil men daar het historisch tracé niet aanhouden. Men kiest voor een alternatief tracé dat een belangrijke meerkost met zich zou meebrengen.

Ik las onlangs een artikel waaruit blijkt dat de federale Duitse staat opteert om alle verbindingen met de havens van Rotterdam en Antwerpen te onderzoeken. Tot nu toe is het echter zo dat het officiële Duitse beleid meer is gericht op Bremen en Hamburg dan op de ontsluiting richting Antwerpse haven die ze als concurrentieel beschouwen. Noordrijn-Westfalen, de grootste deelstaat van Duitsland met meer inwoners dan Nederland, is echter sterk vragende partij voor die verbinding. Ik heb daar binnenkort een ontmoeting over, ik hoop dat die ertoe kan leiden dat de zaken in beweging komen. Ik zal daar hetzelfde voorstel doen en vragen om dit gezamenlijk aan te pakken. Uiteraard moet ook de Belgische federale overheid daarbij worden betrokken. Het gaat immers over een

heel belangrijke spoorverbinding. Vanuit logistiek oogpunt is de verbinding op die dwarsas, die west-oostverbinding of oost-westverbinding, bijzonder belangrijk.

Minister-president Rutte van Nederland heeft de wens uitgesproken dat minister Weyts en zijn Nederlandse evenknie, minister Schultz, elkaar zouden ontmoeten over die aangelegenheid en wellicht ook over de volgende aangelegenheid, Gent-Terneuzen. We moeten daar een verdrag sluiten. Wat mij betreft, kan dat gebeuren in het voorjaar van 2015. Nog belangrijker is dat we eigenlijk zouden kunnen komen tot een samenwerkingsakkoord in de loop van dit jaar omdat we het project willen indienen in het kader van TEN-T, het Trans-Europees Netwerk voor Transport, waar men belangrijke subsidies voor kan krijgen. Het project Seine-Schelde is er een ander groot project. Het is belangrijk dat we daarmee kunnen doorgaan. Nederland is ook vragende partij voor die sluis die we in de toekomst misschien het kanaal Gent-Terneuzen zullen noemen, precies om in te kunnen spelen op dat trans-Europese netwerk. We gaan daar volop werk van maken. De onderhandelaars zijn daarmee bezig, een aantal zaken moeten nog uitgeklaard worden. Zo moeten de budgettaire afspraken nog scherp worden gesteld.

U hebt ook een vraag over 20 jaar Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. We gaan dat vieren in 2015. Op 21 februari 2014 heeft de Vlaamse Regering een beslissing genomen over de manier waarop dit zal worden georganiseerd. Er zijn drie grote luiken. Het eerste luik is het startevenement in Rotterdam op 8 februari 2015. Ik heb me voorgenomen om daar naartoe te gaan. Ik hoop dat ook minister-president Rutte daar aanwezig zal zijn. Het slotevenement vindt in Antwerpen plaats op 13 en 14 februari 2016. Daartussen wordt een grote culturele agenda georganiseerd. Het gaat om culturele evenementen en manifestaties die onder de bevoegdheid Cultuur vallen. De aanpak daarvan gebeurt bottom-up. Dat is in handen gegeven van het Vlaams-Nederlands Huis deBuren en DutchCulture. Er zijn projectaanvragen ingediend voor projecten die zouden worden uitgevoerd vanaf 1 februari 2015 tot 1 maart 2016. Laatste datum van indiening daarvoor was 1 oktober 2014. 1 februari 2015 is de nieuwe inleverdatum van voorstellen van projecten voor de periode van 1 oktober 2015 tot 1 maart 2016. Het gaat om een gezamenlijk initiatief met een gezamenlijke financiering.

Het Nederlandse consulaat in Antwerpen is niet aan bod gekomen. Het probleem was me niet bekend, maar ik wil me daar wel over informeren tenzij u daar een schriftelijke vraag over stelt. In het andere geval kan ik u informatie daarover bezorgen die ik zal opvragen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord waarin u de verschillende dossiers hebt overlopen waar nu blijkbaar toch schot in komt. Een bundelend initiatief rond die IJzeren Rijn met Noordrijn-Westfalen, de Duitse federale staat, Nederland, de NMBS, de Belgische federale overheid en Vlaanderen is absoluut nodig. Alleen wanneer de hele keten rond is, zal daar ooit een trein over kunnen rijden.

Een nieuwe sluis op het kanaal Gent-Terneuzen is in het belang van zowel Vlaanderen als Nederland. In die zin kunnen we inderdaad beter spreken over het project Gent-Terneuzen dan over die tweede sluis, om dat transnationale aspect nog meer in de verf te zetten.

Ik dank u ook voor uw informatie over het cultureel verdrag. Fijn ook dat u hebt gesproken over de resolutie voor de herdenking van 1815. De heer van Rouveroij maar ook de heer Van Overmeire en ikzelf hebben daaraan meegewerkt. In die

zin doet het mij plezier dat dit ter sprake is gekomen en dat er kan worden samengewerkt.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Minister-president, uit uw antwoord blijkt hoeveel waarde en belang de Vlaamse Regering hecht aan die samenwerking – dat blijkt ook uit het regeerakkoord – met het naaste buurland, het ons bekendste buurland, het buurland waar wij heel wat zaken mee delen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de ad-hocbeschermingen en de verhoudingen met eigenaars – 200 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, op 3 juli 2013 hebben we in dit parlement het nieuwe decreet Onroerend Erfgoed goedgekeurd. Tijdens de voorafgaande besprekingen, ook bij de hoorzittingen en naar aanleiding van de resolutie die voordien was goedgekeurd in het parlement, was een van de discussiepunten de verhouding met particuliere eigenaars en of en wanneer die in de procedure van inventarisatie of van bescherming formeel moesten worden betrokken.

Het is essentieel dat het draagvlak voor onroerend erfgoed bij eigenaars en potentiële investeerders in Vlaanderen gevrijwaard blijft. We moeten er natuurlijk ook voor zorgen dat formele proceduremomenten een eventuele noodbescherming niet onmogelijk maken. Dat is niet altijd een gemakkelijk evenwicht.

In het verleden werden topmonumenten gered van de sloophamer dankzij het snelle optreden van de administratie en de bevoegde minister. Tegelijkertijd kunnen noodbeschermingen of ad-hocbeschermingen wel degelijk een grote impact hebben op de plannen van particuliere investeerders. Wie een beschermd monument koopt, weet waar hij of zij aan toe is en kan al dan niet wachten op mogelijke subsidies. Wie een niet-beschermd gebouw koopt, ook al staat het op de inventarisatie, veronderstelt niet in aanmerking te komen voor subsidies en dus geen zware voorwaarden opgelegd te krijgen. Toch zien we in sommige dossiers dat uw administratie nogal eens de neiging heeft om beschermingsdossiers op te stellen op het moment dat een pand van eigenaar wisselt. Eigenlijk is dat niet helemaal correct. We hebben in het decreet bewust ruimte gelaten voor noodbeschermingen, maar dan moet het wel gaan over absolute topmonumenten die zwaar bedreigd zijn.

Idealiter zouden op termijn ad-hocbeschermingen moeten stoppen en zou wat echt waardevol en belangrijk is, vanzelfsprekend beschermd moeten worden. We horen nu verhalen van nieuwe eigenaars die na een aankoop geconfronteerd worden met allerlei opmerkingen van uw administratie met een grote vaak financiële impact. Terecht, want zowel voor niet-beschermd monumenten als voor gebouwen en objecten die op de inventaris staan, kan uw administratie zeker adviezen geven.

Dankzij haar grote inventarisatie-inspanningen kent uw administratie intussen bijna elk waardevol object van Vlaanderen van binnen en van buiten. Uw

ambtenaren moeten die waardevolle adviezen kunnen geven aan eigenaars die deze erfgoedexpertise niet hebben. Maar investeerders schrikken wel als ze maanden na hun aankoop plots geconfronteerd worden met beschermingsplannen, zeker als die investeerders bewust voor een mooi en indrukwekkend pand hebben gekozen.

Minister, op welke manier houdt u bij ad-hocbeschermingen rekening met de gevoeligheden en standpunten van eigenaars en gebruikers van onroerend erfgoed?

Als een pand verkocht wordt waarbij een bescherming voorbereid wordt, hoe kunnen we potentiële kopers dan goed informeren zonder nieuwe formalistische informatieplichten in te voeren?

Bent u het eens met de stelling dat een gezond en vertrouwenwekkend investeringsklimaat in Vlaanderen gevrijwaard moet blijven en dat alle Vlaamse administraties, inclusief de uwe, daaraan moeten meewerken?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Bij de opmaak van een beschermingsdossier wordt voor woningen of gebouwen, behalve in uitzonderlijke gevallen, altijd contact opgenomen met de eigenaar en/of gebruiker van het gebouw. Uitzonderlijke gevallen zijn gevallen waarin het risico bestaat op sloop, schade of vernietiging. Dat contact gebeurt altijd vooraf. De bedoeling is om de eigenaar en/of gebruiker alle nuttige informatie te geven en om de erfgoedmensen zicht te geven op de erfgoedwaarde van het volledige gebouw. Het gaat dan over binnen- en buitenkant van het gebouw.

U kent het nieuwe decreet op het onroerend erfgoed. De eigenaar maar ook elke andere burger krijgt formeel inspraak, op drie mogelijke manieren. De burger kan een bezwaarschrift indienen of opmerkingen formuleren bij de bescherming. Dat kan tussen de bescherming en de definitieve bescherming tijdens het openbaar onderzoek dat de gemeente organiseert. De eigenaar kan gehoord worden als zij of hij daarom verzoekt. Het is de bedoeling een procedure uit te werken waarbij de betrokkenen erop worden gewezen dat zij recht hebben om een bezwaarschrift in te dienen en om gehoord te worden indien zij dat wensen.

Tijdens het openbaar onderzoek kan de gemeente een hoorzitting organiseren. Tijdens die hoorzitting zal het agentschap het dossier toelichten en antwoord geven op alle vragen en opmerkingen.

Ongeveer een kwart van de aanvragen voor een ad-hocbescherming zijn vragen die uitgaan van de eigenaars zelf. Een eigenaar die bescherming vraagt, dient zelf geen bezwaar in. Ongeveer de helft van de aanvragen voor een ad-hocbescherming is het gevolg van vragen van lokale besturen of van verenigingen. Een kwart wordt gesignaleerd door het agentschap. Van de ongeveer 250 aanvragen voor een ad-hocbescherming per jaar wordt er een 30-tal uitgewerkt tot een beschermingsdossier.

Ik begrijp dat het voor een potentiële koper niet aangenaam is dat hij of zij na de aankoop of tijdens het maken van plannen geconfronteerd wordt met een bescherming en dat hij of zij daar dus geen rekening mee kon houden bij het maken van plannen.

Maar ik wil er ook op wijzen – u weet dat ik de verdediger ben van erfgoed, net als u – dat een bescherming ook veel positieve effecten heeft. Een bescherming kan afwijkingen van sommige stedenbouwkundige voorschriften toelaten. Het bouwvolume mag afwijken van de norm. Er zijn afwijkingen op de EPB-

regelgeving (energy performance of buildings) mogelijk en er zijn bestemmingswijzigingen mogelijk. En dan heb ik het nog niet over de premies, 40 procent voor privé-eigenaars, 60 procent voor ZEN-erfgoed (zonder economisch nut) en onderwijs, 80 procent voor open erfgoed en monumenten voor de erkende eredienst.

Na de aankoop te weten komen – dat ben ik met u eens – dat een bescherming wordt voorbereid, is niet aangenaam, als er contacten zijn geweest tussen de verkoper en mijn administratie en de koper deze informatie niet heeft gekregen. Ik ga ervan uit dat zeker een stad of gemeente, als die op de hoogte is van dergelijke plannen of a fortiori zelf het initiatief heeft genomen om een onderzoek te laten instellen, wanneer iemand inlichtingen vraagt over een pand, dat meedeelt. Ik vind dat normaal. Ik vind het zelfs foutief als een overheidsbestuur dat niet zou doen.

Ik heb ook vragen bij een particuliere verkoper die op de hoogte is van een potentiële bescherming of er eventueel zelf het initiatief voor heeft genomen en de kandidaat-koper daarvan niet op de hoogte brengt. U kent begrippen als precontractuele en contractuele aansprakelijkheid. Notarissen hebben een aansprakelijkheid, immobiliënverkopers hebben ook verplichtingen om bepaalde zaken mee te delen. Nu, dat speelt zich af in de individuele privésfeer, daar hebben wij geen oordeel over te vellen, wanneer het tot een conflict komt.

Nu is het altijd zo, behalve in noodsituaties als dreigende sloop of als er dringend moet worden opgetreden, dat het agentschap contact opneemt. Je kunt er dus van uitgaan dat de eigenaar en/of zijn architect op de hoogte is. Als je in dat stadium overgaat tot een verkoop, vind ik het normaal dat je de koper daarvan op de hoogte brengt. Dat lijkt me te behoren tot de informatieplicht die je hebt als verkoper. Het is ook zo dat veel kopers naar de gemeente gaan en informatie inwinnen over de stedenbouwkundige voorschriften voor ze een compromis sluiten. Zo komen ze op de bevoegde diensten terecht. Als de gemeente daarvan op de hoogte is, lijkt het mij een verplichting voor de gemeente om de informatie die ze daaromtrent heeft, ook ter beschikking te stellen.

Ik ben het uiteraard eens met uw stelling dat administraties moeten meewerken aan een vertrouwenwekkend investeringsklimaat. Dat is een van de hoofdlijnen van het regeerakkoord: een vertrouwensrelatie met het leven in Vlaanderen, op alle vlakken. Daar zien we allemaal de noodzaak van in. We maken er ook hard werk van met de nieuwe regering.

Zeer specifiek hebben we met betrekking tot Onroerend Erfgoed de bepaling opgenomen in het regeerakkoord dat er “een cultuurveranderingstraject voor het agentschap Onroerend Erfgoed” moet komen. Ik heb al eerder gezegd dat niet alles zwart of wit is. Er zijn buitendiensten waarover ik heel goede commentaar hoor, met een heel hoge tevredenheidsgraad. Maar er zijn ook buitendiensten, jammer genoeg vaak dezelfde, waarover opmerkingen worden geformuleerd.

De administrateur-generaal is hier. Ik kan zeggen dat zij zelf heel hard werk maakt van die cultuuromslag naar een administratie Onroerend Erfgoed die mee oplossingen zoekt, die mee aan tafel zit, zeker in het licht van het beleid van herbestemming dat ik al jaren voer. Daar moet je heel consequent in zijn. Je kunt niet zeggen dat het zeer goed is dat beschermde panden worden herbestemd als hotel, kantoor, handelspand, woonhuis of eender welke publieke functie, maar op de rem gaan staan als het gaat over de aanpassingen die nodig zijn voor die herbestemming. Dat kan gaan om toegankelijkheid, een lift, isolerende maatregelen.

Ik steek het niet weg. Er was een harde kern van buitendiensten die vond dat elke centimeter van het gebouw er na de restauratie opnieuw identiek hetzelfde

moest uitzien als tweehonderd jaar geleden. Maar dan kun je niet een dergelijk beleid voeren. Dan kun je niet zeggen dat we trots zijn op ons patrimonium en de beste manier om het te bewaren is het een nieuwe bestemming geven. Je moet er op een bepaalde manier coulant in zijn, maar binnen de regels natuurlijk. Ik pleit er niet voor dat alles moet kunnen. Het karakter van het monument moet natuurlijk blijven. Het mag niet worden vernietigd of gesloopt.

Er moet een oplossingsgerichte cultuur zijn. Ik herhaal altijd dat er twee verschillende manieren zijn. Je kunt het dossier teruggooien met een negatief advies, of je kunt met alle betrokkenen aan tafel gaan zitten en kijken wat mogelijk is. Dat is de cultuuromslag die we willen bereiken. Die moeten we uiteraard bereiken met heel de Vlaamse administratie, maar we vonden het nodig om in het regeerakkoord een aparte bepaling in te schrijven met betrekking tot deze piste.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Ik wil u uitdrukkelijk danken voor het antwoord, minister-president. U hebt gelijk. Een harmonieuze verstandhouding tussen eigenaars van al dan niet beschermd erfgoed, uw administratie en ook de gemeentelijke administraties is belangrijk voor het behoud van ons onroerend erfgoed. Dat men daarbij ook voor een deel rekening moet houden met moderne noden, lijkt me een heel goede piste, om het "cultuurveranderingstraject" – zoals u het noemt en het in het regeerakkoord staat – stilaan ingang te doen vinden.

Het blijft een probleem dat je nooit volledig kunt oplossen. Als een pand van eigenaar verandert en er blijkt na een bouwaanvraag dat er zaken te bespreken zijn, komt dat onvermijdelijk als een slag in het gezicht van die nieuwe eigenaar, die maanden vertraging oploopt en hogere kosten riskeert.

Toch is het goed om met de gemeentebesturen de komende jaren nog wat harder te werken aan de inventaris. Uw diensten maken de inventaris op Vlaams niveau voor verschillende gebieden en steden. Eigenlijk zouden steden en gemeenten daarmee nog meer aan de slag kunnen gaan. Daar is niet echt een cultuuromslag nodig, wel wat meer werk. Uit uw lange lijst van objecten die op de inventaris staan, kunnen ze de beschermenswaardige objecten vanuit stedelijk oogpunt er meer en meer uit filteren, zodat uw administratie van de gemeente de lijst krijgt waarop voort kan worden gewerkt. U kunt dat dan nog aanvullen. Het is misschien wat kritisch, maar er zou meer proactief kunnen worden gewerkt door de gemeentebesturen. De kritiek gaat niet enkel uit naar uw administratie: er is zowel op gemeentelijk als Vlaams vlak nog werk aan de winkel.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers, ik zal geen misbruik maken van uw uitspraken in de gemeenteraad van Leuven. (*Gelach*)

Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ga voorstellen dat alle steden en gemeenten erop worden gewezen dat zij nu al over informatie kunnen beschikken. Er zal natuurlijk een decreet tot stand komen, waarbij zij echt op de hoogte zullen zijn. Wij gaan er dan van uit dat zij, wanneer mensen komen informeren op het stadhuis, ervoor zorgen dat die informatie er ook is en wordt meegedeeld. Dat lijkt mij vanzelfsprekend, maar blijktbaar is dat niet altijd zo. Dus kunnen we misschien nu al zorgen voor een 'wenk' – ik vind niet dat we een omzendbrief moeten maken – via BinnenBand. We kunnen er ook op wijzen dat de komende regelgeving bepalingen bevat die geen enkel excuus meer laten om potentiële kopers die aan het loket komen nietsvermoedend weer te laten vertrekken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over archeologie in het decreet Onroerend Erfgoed – 262 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, mijn vraag is ingegeven door signalen die ik krijg van archeologen. Ik wil even checken of die informatie klopt. In het decreet Onroerend Erfgoed is de datum van inwerkingtreding voor de archeologie niet precies bepaald. Er is nu enige onrust, omdat men niet goed weet welke regelgeving van toepassing is en wanneer de nieuwe regelgeving al dan niet zou komen, zeker omdat 1 januari nadert, wat voor veel mensen een symbolische datum is, met nieuwe budgetten en zo meer.

Ik hoop dat de archeologieregelgeving ook behoorlijk snel in werking kan treden. Het is voor een decreet goed als een hoofdstuk ook effectief in werking kan treden.

Het gaat over erkenningsvereisten, de voorwaarden voor het beroep van erkend archeoloog, maar ook over de omgang met toevalsvondsten en regels met betrekking tot verplicht vooronderzoek. Er zijn oppervlaktenormen en andere voorwaarden gesteld in het decreet. Verder is er de financiering, de rol van de overheid, de rol van de privésector, allemaal zaken die vrij grondig veranderen ten opzichte van de bestaande regelgeving.

Blijkbaar is er nog relatief weinig gecommuniceerd met deze kleine sector. Er ontstaat een gevoel van rechtsonzekerheid in de wereld van de archeologie. De archeologen vrezen dat er van de overgangperiode tussen nu en de inwerkingtreding, zeker als die nog lang vooruitgeschoven wordt, geprofiteerd zou kunnen worden om bepaalde projecten een versnelling hoger te schakelen. Het gaat dan niet over versnellingen zoals in de commissie-Sauwens, maar over ontwijkingsgedrag om de nieuwe regelgeving met een grote bocht te kunnen omzeilen, waardoor er waardevolle wetenschappelijke archeologische informatie verloren zou kunnen gaan.

Bent u op de hoogte van de onrust die leeft in de sector van de archeologie? Is die onrust terecht volgens u? Hoe is de stand van zaken in verband met de inwerkingtreding van het nieuwe decreet Onroerend Erfgoed, en in het bijzonder het luik archeologie? Hoe werden en worden de mensen op het veld hierover geïnformeerd? Dreigt er al dan niet een periode van rechtsonzekerheid? Of blijft de overgangsregeling voorlopig gelden?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Voor onze fractie is het van belang dat het hoofdstuk archeologie pas in werking kan treden, zoals afgesproken, wanneer de archeologische zones afgebakend zijn, om net een verschil in behandeling maximaal te kunnen objectiveren. Het is immers een groot verschil of je gaat bouwen binnen of buiten zo'n zone. Momenteel zijn de verschillen niet erg geobjectiveerd. Daarom wachten we op die afbakening.

Ondertussen lijkt mij dat het bestaande reglementaire kader, waar archeologie de laatste jaren al veel meer boven water is gekomen, gewoon nog even door

kan werken. Ik zie dus niet direct een groot probleem of de grote onrust die er zou heersen in de archeologische wereld. Het is begrijpelijk, maar het lijkt ons een beetje onnodig. Wij hechten veel belang aan een goede en correcte afbakening van de zones, vooraleer het decreet op dat punt in werking treedt.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, ik weet niet of wij op de hoogte zijn van dezelfde onrust. Mij bereiken ook signalen dat er bepaalde onrust is, maar ik heb niet het gevoel dat die er is als gevolg van het uitblijven van een uitvoeringsbepaling. Mij lijkt het veeleer dat er discussie is onder de archeologen, waarbij de enen willen dat er zeer strenge erkenningsregels zijn en de anderen vinden dat de erkenningsregels veel te streng zijn en dat ze verder zouden moeten kunnen gaan in de situatie zoals ze vandaag bestaat. Dat is wat mij bereikt.

Dat de archeologiebepalingen nog niet in werking zouden treden op 1 januari 2015, was van meet af aan bekend. Dat hebben we ook zo meegedeeld. We gaan dat niet ad infinitum uitstellen, het is de bedoeling om daar hard werk van te maken. Een van de punten is precies de erkenningsvoorwaarde, waarover nog heel wat discussie gevoerd wordt.

Het is de ambitie van het agentschap om in de loop van 2015 klaar te zijn met alle uitvoeringsbesluiten, zodat begin 2016 de bepalingen daaromtrent in werking moeten kunnen treden. De discussie gaat over de aanduiding als erkend archeoloog. Zolang die discussie niet uitgeklaard is, kun je de rest van het hoofdstuk niet in werking laten treden.

Het decreet zelf, met uitzondering van het hoofdstuk archeologie, treedt in werking op 1 januari 2015. Over het geheel van het decreet voeren we een zeer sterk communicatietraject. Ik bespaar u de details, maar over het hele traject van het nieuwe decreet, inclusief het luik archeologie, houdt het agentschap uitvoerige informatiesessies, gericht op de lokale besturen. Dat gebeurt voor de ambtenaren. Er is een algemene studiedag, er is een studiedag voor alle geïnteresseerden en alle belanghebbenden, er is informatie op de website, en er zijn publicaties, die u ongetwijfeld hebt en die ervoor moeten zorgen dat er een heel goede voorbereiding gebeurt voor het decreet in werking treedt. De archeologiewereld weet dat er een beetje geduld moet worden geoefend, om tot goede regelgeving ter zake te kunnen komen.

In zoverre er onrust zou zijn dat er een soort vacuüm zou ontstaan, wil ik dat met de meeste klem tegenspreken. Er zal geen vacuüm zijn. De oude bepalingen blijven van kracht tot de nieuwe bepalingen in werking treden. Dat is ook uitdrukkelijk opgenomen in het decreet.

We zullen de discussie over de strengheid, dan wel soepelheid van de erkenning van archeologen moeten uitklaren. Dat zal sowieso nooit goed zijn, want de ene wil, en de andere wil niet.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Bedankt, minister-president. Ik vind de vraag van mevrouw Brouwers over de relatie met de afbakening van de archeologische zones wel belangrijk. Er is inderdaad sprake van geweest om de archeologische zones af te bakenen. Zij stelt nu dat dat een voorwaarde is – dat is mijns inziens veeleer een politieke afspraak dan een wettelijke. Ik ben net als u nieuwsgierig naar de relatie tussen beide, mevrouw Brouwers.

Is er een harde relatie tussen de inwerkingtreding en het proces van de afbakening? Is daar een causaal verband tussen of niet?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Het is niet zo dat de archeologische zones afgebakend moeten zijn voordat het decreet in werking kan treden. De erkenning van archeologen moet wel rond zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.